

Kuntien tilinpäätöstiedot 2018

Talous- ja rahoitusfoorumi

Minna Punakallio
@MinnaPunakallio

13.2.2019

Artia
INGMARIINI 75 %
Normaali suolainen

RUISPALAT
6 kpl

85

98

Mitä syksyn kuntatalousohjelma odotti?

NOSTOT JA KESKEISET HUOMIOT:

- Vuonna 2018 kuntatalouden tulos pienenee selvästi kevään 2018 ennusteeseen verrattuna. Vuonna 2019 tulos paranee vain hieman vuodesta 2018.
- Toimintamenojen kasvu nopeutuu kunnissa muun muassa ansiotason nousun ja lomarahaleikkauksen päättymisen myötä sekä valtion sopeutustoimien vaikutusten pienentyessä.
- Sairaalarakentaminen pitää investointitason korkeana lähivuosina, ja toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena vuoteen 2020 asti.
- Talouden sopeutuspaine vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin. Suurin sopeutuspaine on pienimmissä, alle 6 000 asukkaan kunnissa.

	2017	2018	Muutos-%
Tuloksen muodostuminen			
1. Toimintakate	-27,5	-28,1	2,1 %
2. Verotulot	22,5	22,6	0,2 %
3. Valtionosuudet, käyttötalous	8,5	8,7	1,5 %
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,4	0,3	
5. Vuosikate	4,0	3,4	-13,2 %
6. Poistot	-2,8	-2,9	
8. Tilikauden tulos	1,3	0,7	-48,9 %
Rahoitus			
9. Vuosikate	4,0	3,4	-13,2 %
10. Satunnaiset erät	0,1	0,1	
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,5	-0,5	
12. Tulorahoitus, netto	3,6	3,0	
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-4,6	-4,8	
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,2	1,2	
15. Investoinnit, netto	-3,5	-3,6	4,1 %
16. Rahoitusjäämä (tulorah.-invest.)	0,1	-0,6	
17. Lainakanta	18,42	19,17	4,1 %

**”Kuntatalous heikentyi 2018
odotettua voimakkaammin.
Voidaan puhua jopa
kriisiytymisestä.
...Vai voidaanko?”**

Keskeisiä tietoja kuntien ja kuntayhtymien taloudesta 2017-2018

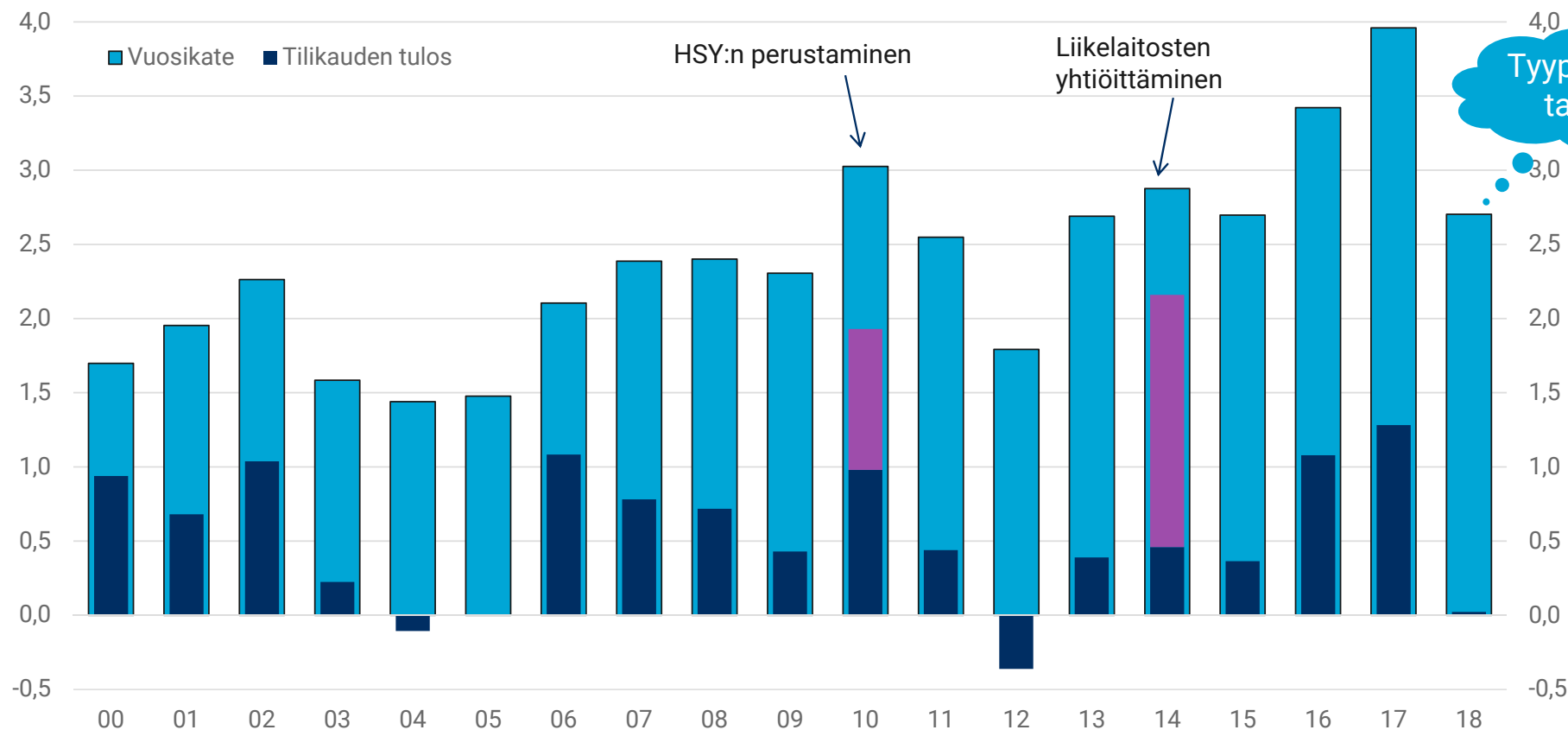
	Mrd. euroa		<i>Muutos %</i>
	2017	2018 TPA	2018
Toimintatuotot	9,18	9,39	2,3
Toimintakulut	-36,68	-37,94	3,4
Toimintakate	-27,50	-28,55	3,8
Verorahoitus yhteensä	31,09	30,93	-0,5
- Verotulot	22,55	22,44	-0,5
- Valtionosuudet	8,54	8,49	-0,6
Vuosikate	3,96	2,70	-31,7
Poistot ja arvonalentumiset	-2,82	-2,74	-2,6
<i>Vuosikate % poistoista</i>	141	99	
<i>Neg. vuosikatteen kuntia (kpl)</i>	4	38	
Tilikauden tulos	1,28	0,02	
<i>Neg. tuloksen kuntia (kpl)</i>	55	196	
Investointimenot, brutto	-4,63	-4,77	3,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,13	-1,47	
Lainakanta 31.12.	18,42	19,41	5,4

**Tilinpäätös-
arviot kunnissa
ja ky:issä ovat
vielä alustavia.**

Suunta selvä.

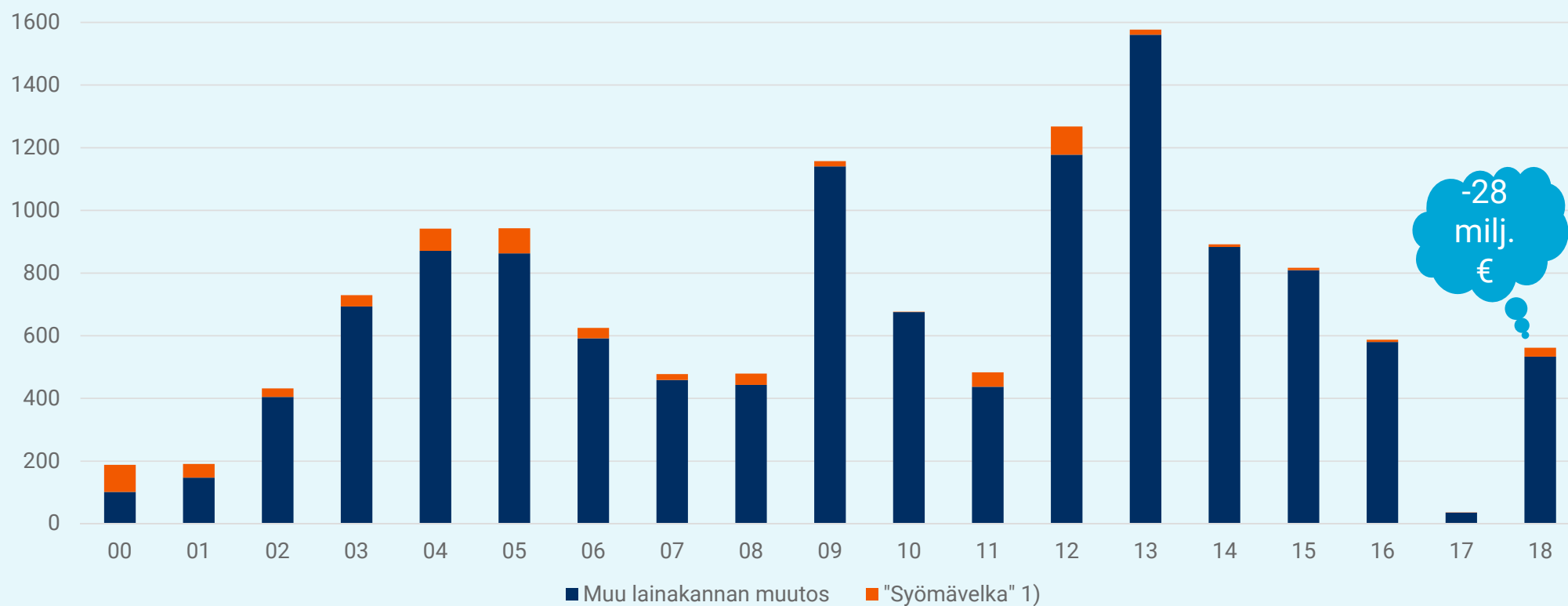
Tuloslaskelman erä	Kunnat yht. 2018 TPA milj. €	Muutos 17-18 %	Kunta- yhtymät yht. 2018 TPA milj. €	Muutos 17-18 %	Kunnat ja kunta- yhtymät 2018 TPA milj. €	Muutos 17-18 %
Toimintatuotot	6 309	-0,1	14 085	4,4	9 393	2,3
Toimintakulut	-35 820	2,4	-13 435	5,4	-38 254	3,1
Toimintakulut + valm. omaan käyttöön	-35 513	2,7	-13 428	5,4	-37 940	3,4
TOIMINTAKATE	-29 204	3,4	657	-12,9	-28 547	3,8
Verotulot	22 438	-0,5			22 438	-0,5
Valtionosuudet	8 493	-0,6			8 493	-0,6
VUOSIKATE	2 126	-35,3	577	-14,4	2 703	-31,7
Poistot ja arvonalentumiset	-2 142	-2,9	-601	-1,4	-2 742	-2,6
TILIKAUDEN TULOS	6		16		23	
LAINAKANTA 31.12.	16 747	3,6	3 856	11,3	19 391	5,3

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate sekä tilikauden tulos vuosina 2000-2018, mrd. €

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

Manner-Suomen kuntien lainakannan muutos 2000-2018, milj. €

1) Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000-2018 syömävelkaa on otettu noin 650 miljoonaa euroa, mikä on 5 % vuosien 2000-2018 lainakannan muutoksesta.

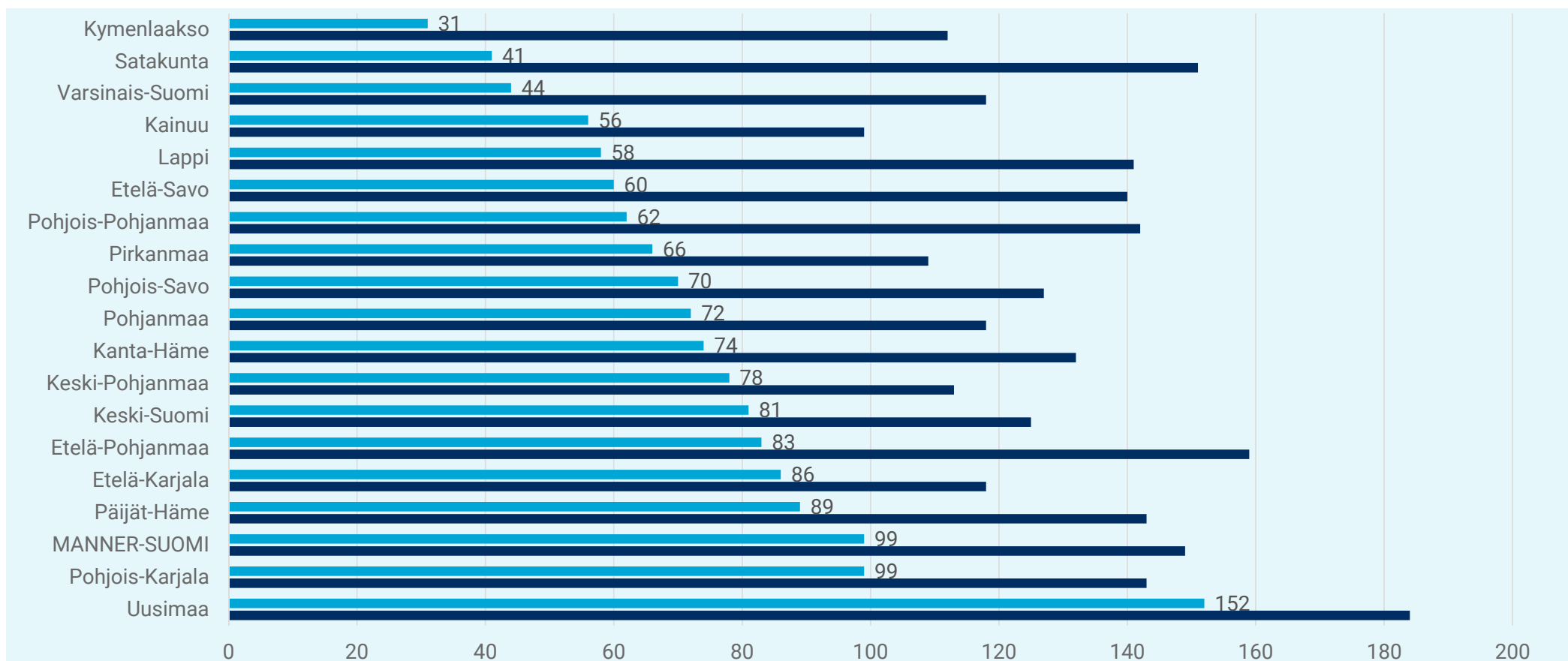
Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan

**”Keskiarvolukujen taakse
kätkeytyy kahtiajakautunut
kuntakenttä.”**

Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2017-2018

Vuosikate % poistoista

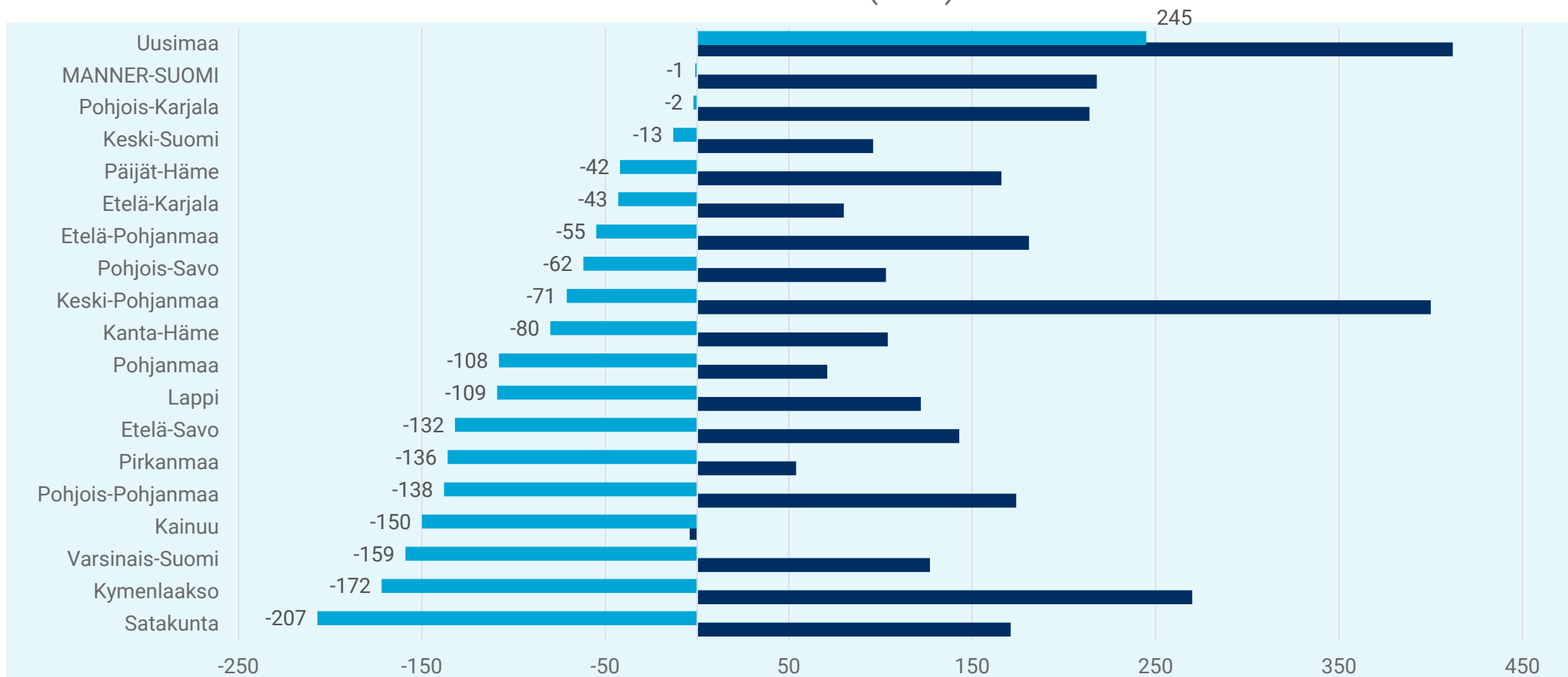

Lähde: Tilastokeskus, tilinpäätösarvot

■ 2018* ■ 2017

Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2017-2018

Tilikauden tulos (€/as)

Lähde: Tilastokeskus, tilinpäätösarvot

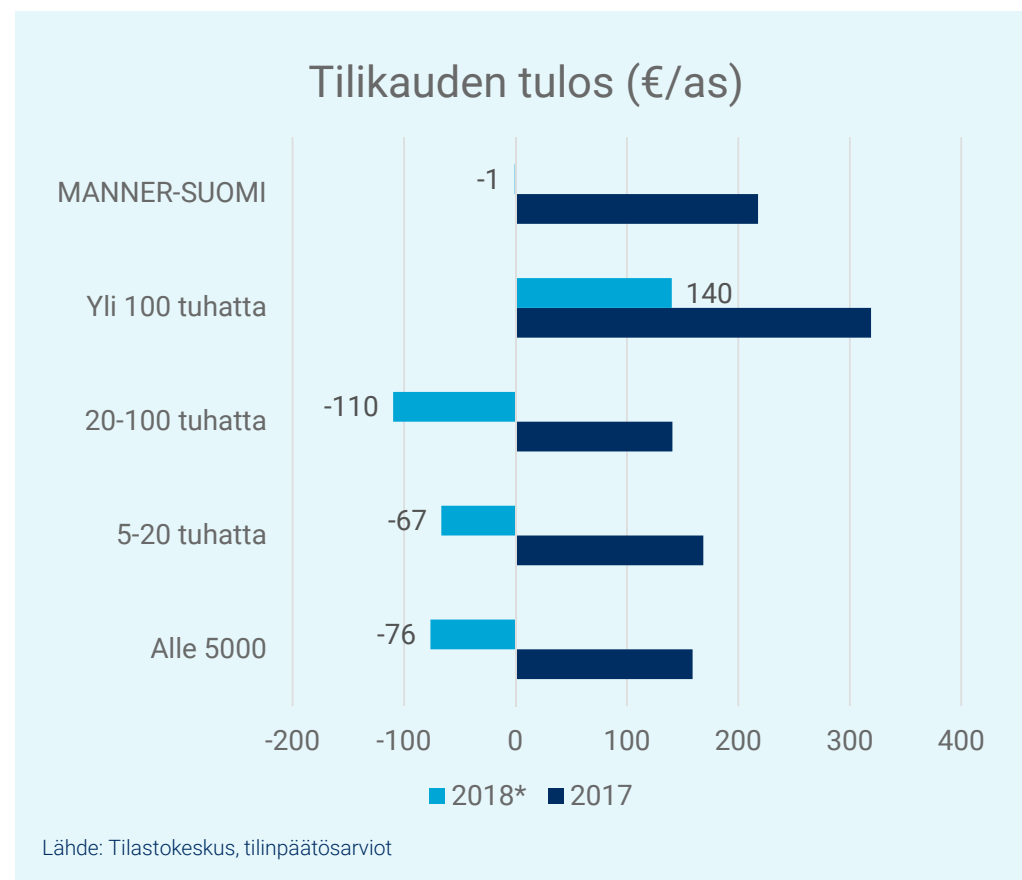
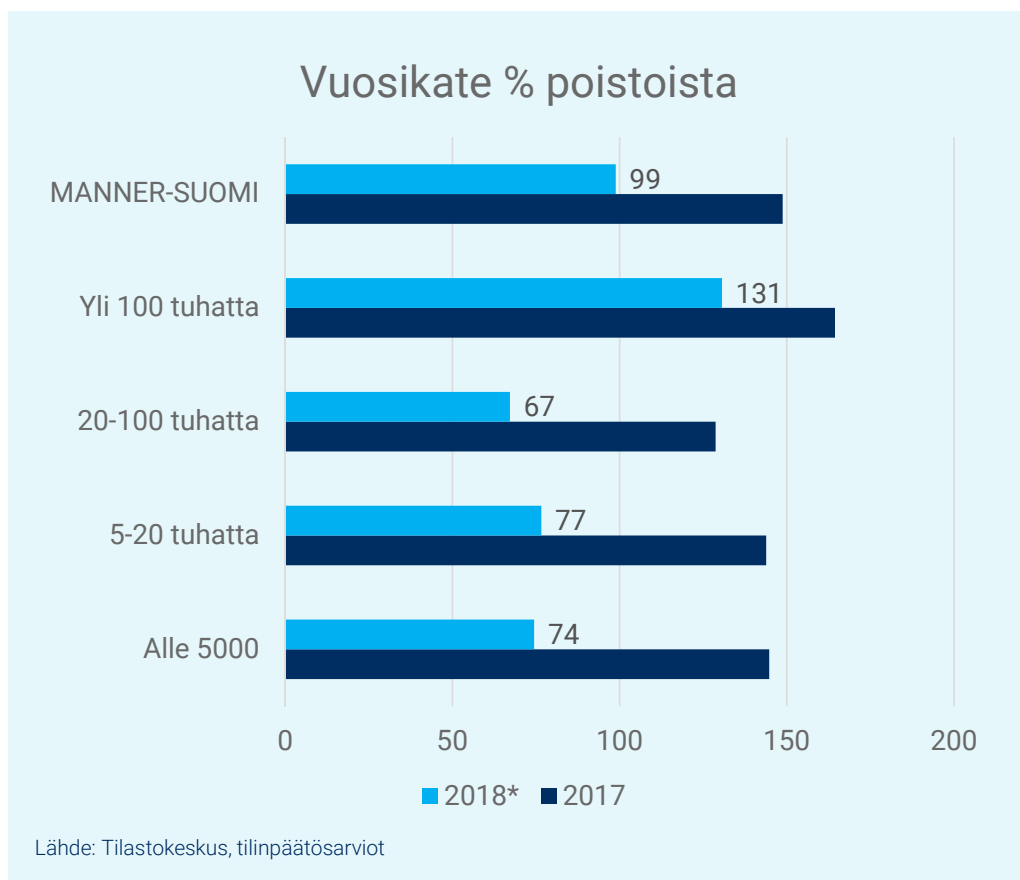
■ 2018* ■ 2017

Suurimmat ja pienimmät tilikauden tulokset vuonna 2018 Manner-Suomen kunnissa, miljoonaa euroa

Kunta	Tilikauden tulos (m€)
Helsinki	390
Espoo	39
Vantaa	28
Viitasaari	11
Riihimäki	9
Ylöjärvi	5
Iisalmi	4
Uusikaupunki	4
Naantali	4
Kauniainen	4

Kunta	Tilikauden tulos (m€)
Tampere	-57
Turku	-46
Oulu	-35
Kouvola	-26
Rovaniemi	-18
Rauma	-16
Pori	-15
Lohja	-14
Salo	-13
Hämeenlinna	-13

Manner-Suomen kuntien talous kuntakoon mukaan 2017-2018

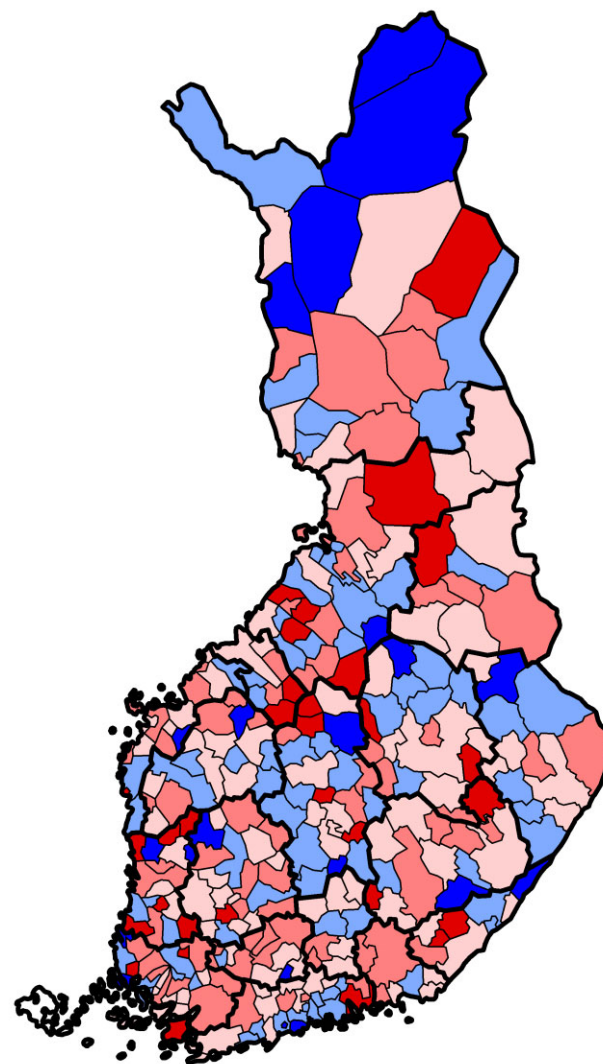
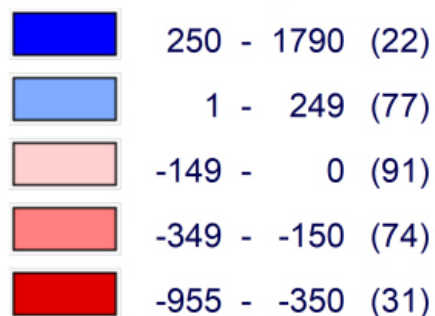
Tilikauden tulos 2018, euroa/asukas

Suurimmat arvot (Manner-Suomi):

1. Viitasaari (1 783 € / as.)
2. Taivassalo (827 € / as.)
3. Luhanka (676 € / as.)
4. Pyhäranta (664 € / as.)
5. Utsjoki (663 € / as.)

Pienimmät arvot (Manner-Suomi):

291. Toivakka (-641 € / as.)
292. Vehmaa (-666 € / as.)
293. Kivijärvi (-807 € / as.)
294. Oripää (-857 € / as.)
295. Kaskinen (-955 € / as.)

Miksi kuntatalous heikkeni?

- Toimintamenot kasvoivat yli 3 %
- Verotulot laskivat -0,5 %
- Valtionosuudet vähenivät -0,6 %
- Vuosikate heikkeni lähes 32 %

Kuntatalouteen kohdistuvia päätöksiä ja kustannuspaineita 2018

Sote-valmistelu

Henkilöstösäästöt
KT:n kysely, n. 210 milj. €

Varhaiskasvatus-
maksujen alennus
-> kompensoitiin

Kuntien asiakaspalvelu-
ostot kasvoivat

- Ikärakenteen muutos
- Päivähoitopalvelujen kysynnän kasvu
- pitkäaikaistyöttömyys

Palkkaratkaisu
+1,35 %
+0,67 %

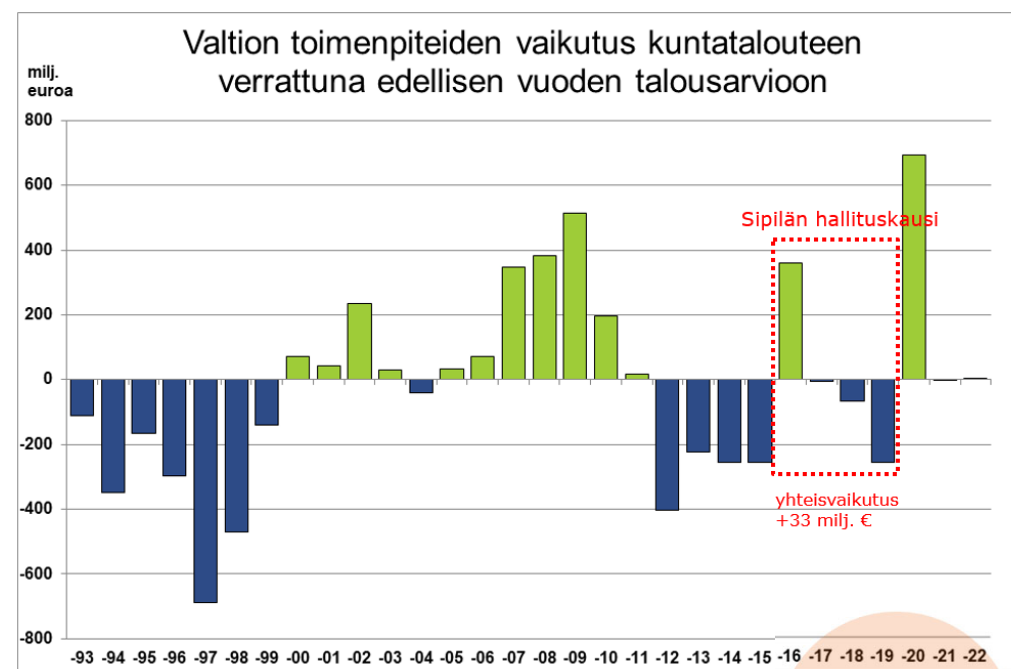
valinnanvapaus-
pilotit

Hallituksen kuntasopeutus,
esim. keskittämisasiasetus

kiky

Ennätyssuuret
ennakonpalautukset &
kuntaoikaisut 2018

Kustannus-
stenjaon
tarkistus
-68 milj. €

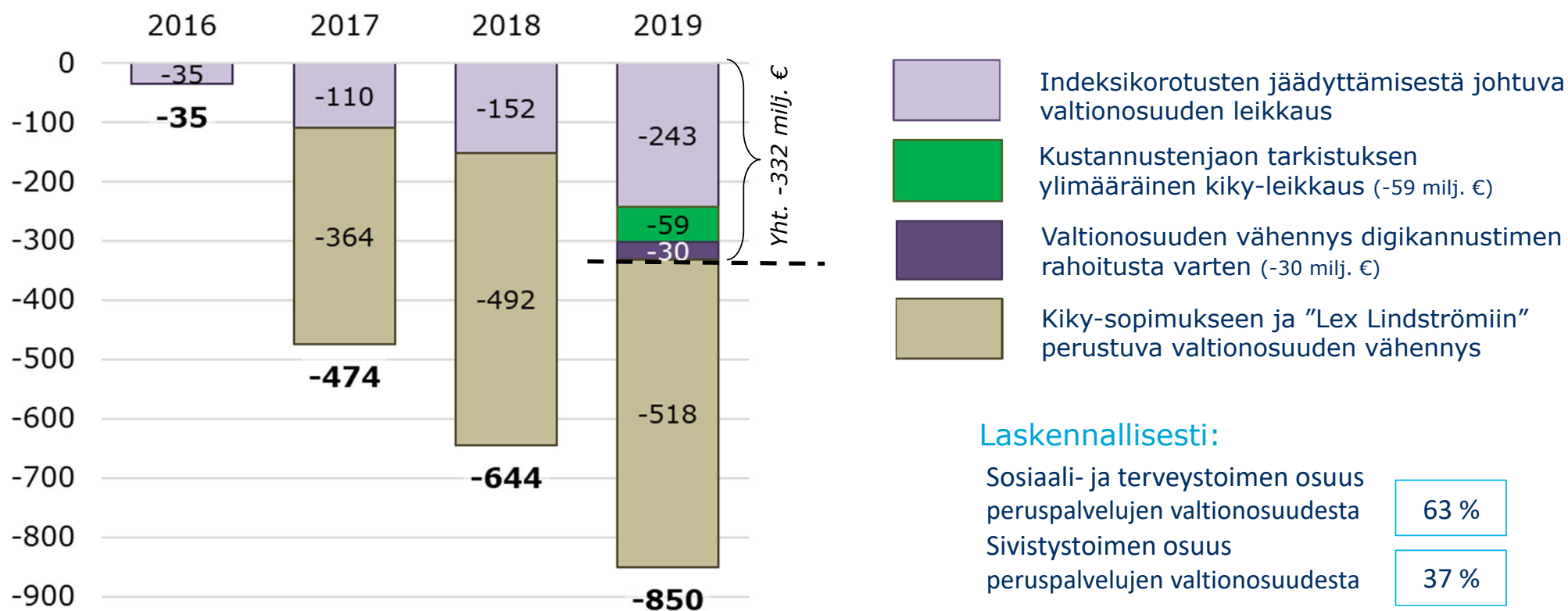

Homekoulut,
korjausinvestoinnit

Vero-
kompit

Pääministeri Juha Sipilän hallituskaudella tehtyjen

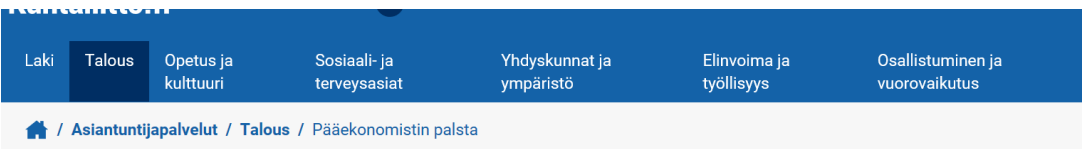
Vuosien 2016-2019 leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen, milj. €

”Kyllä. Voidaan puhua kriisistä. Hallituskaudella käytetyt keinot vahvistaa kuntataloutta eivät ole toimineet.”

Lisätietoa:

På svenska Tulosta

Pääekonomistin palsta

1.2.2019

Tervetuloa Kuntaliiton pääekonomistin Minna Punakallion palstalle! Tällä sivustolla käsittelemme ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luentomateriaaleja ja diaesityksiä.

Voit seurata minua Twitterissä [@MinnaPunakallio](#).

Pääekonomistin vinkkilista

Kiitokset mielenkiinnosta!

Minna Punakallio

040-7515175

Minna.Punakallio@kuntaliitto.fi

[@MinnaPunakallio](#)

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

